

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دانشکده پزشکی

شیوه نامه اجرای برنامه های درسی گروه آموزشی انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی

مدیر گروه: دکتر عادل اسپوتین

معاون آموزشی تحصیلات تکمیلی گروه : دکتر محمد حسن کهنسال کشکی

معاون آموزشی دوره عمومی گروه: دکتر صنم نامی

مقدمه: با شیوع بیماری COVID-19 در کشور مجبور به اتخاذ شرایط اختصاصی جهت مواجهه با وضعیت های مختلف قرمز، نارنجی و سفید می باشیم تا در عین حفظ سلامتی فراگیران، اساتید و همکاران از آسیب های احتمالی به حوزه آموزش جلوگیری گردد:

شیوه نامه غیر حضوری گروه آموزشی انگل شناسی دانشکده پزشکی تبریز

برنامه آموزش غیر حضوری (مجازی) بصورت آنلاین و آفلاین می بایست مطابق با تقویم آموزشی بصورت هر هفته حداقل یک جلسه برگزار گردد

❖ کلیه برنامه های آموزش مجازی آنلاین و آفلاین برای دانشجویان کارشناسی و تحصیلات تکمیلی می بایست در سامانه نوید به تفکیک جلسات، تاریخ و موضوع درس برگزاری ثبت گردد.

❖ پایش کمیت آموزش مجازی از طریق تهیه گزارش هفتگی از سامانه نوید توسط اداره آموزش انجام شده و گزارش آن به مدیر گروه آموزشی جهت پیگیری ارائه می شود.

❖ مدیر گروه آموزشی با همکاری اساتید مشاور تحصیلی وظیفه پایش کیفیت جلسات آموزش مجازی دانشجویان گروه را به عهده دارد.

❖ اساتید محترم مشاور تحصیلی می بایست تحت نظارت مدیر گروه آموزشی نسبت به برقراری ارتباط مجازی با نمایندگان دانشجویان دوره های مختلف اقدام نمایند و گزارش بازخوردهای دریافتی را به مدیر گروه آموزشی انتقال دهند.

❖ کمیته نظارت و ارزشیابی آموزش مجازی دانشکده بطور مستمر روند کمی و کیفی برنامه های آموزش مجازی را با دریافت بازخورد از اداره آموزش دانشکده، مدیر گروه و اساتید مشاور تحصیلی و دانشجویان مورد پایش قرار داده و مسئولیت هدف گذاری و برنامه ریزی و ارائه گزارش عملکرد به مسئولین دانشکده و دانشگاه را بر عهده دارد.

آموزش مجازی آنلاین

❖ با توجه مصوبه شورای آموزشی دانشکده در مقاطع کارشناسی حداقل ۳۰ درصد و در مقاطع تحصیلات تکمیلی حداقل ۵۰ درصد جلسات می بایست بصورت آنلاین برگزار گردد که ترجیحا این حداقل جلسات بطور متناوب در طول نیمسال جاری همراه با آموزش آفلاین ادامه یابد.

❖ بستر نرم افزار اسکایپ و Adobe Connect جهت جلسات آنلاین توصیه می گردد. نرم افزار واتساپ قابل قبول نیست.

❖ برگزاری جلسات آنلاین مطابق برنامه زمان بندی هفتگی با اطلاع اداره آموزش جهت مستندسازی آن صورت گیرد.

آموزش مجازی آفلاین

❖ برگزاری حداقل ۵۰ دقیقه فایل صوت یا تصویر مدرس برای هر جلسه درسی آفلاین برای تمامی دروس تخصصی، پایه و عمومی ضروری است. برگزاری صرفا اسلاید یا متن pdf یا کتاب بعنوان جلسه آموزشی مورد پذیرش نیست.

❖ بارگزاری در سامانه نوید با حداقل حجم ممکن بارگزاری گردد. فشرده سازی فایل با نرم افزار handbrake و همچنین انتقال از طرق لینک google drive توصیه می‌گردد.

❖ برای جلسات آفلاین تهیه اسلاید به همراه صوت و تصویر استاد با استفاده از نرم افزارهای تولید محتوای Camtasia و Screen recorder ارجحیت دارد. جلسات آفلاین بصورت فایل صوتی مجزا از اسلاید یا متن به تعداد محدود قابل قبول است

❖ الگوی محتوای آموزشی هر جلسه شامل اسلاید یا متن می‌بایست مطابق با سرفصل و طرح درس باشد. ذکر اهداف درس، منابع و مواخذ، رعایت مالکیت معنوی و مادی مطالب، وضوح و خوانا بودن نوشتار و صدا از جمله الزامات تهیه محتوای آموزشی می‌باشد.

❖ تهیه محتوای آموزشی مجازی برای کلاس‌های عملی و آزمایشگاهی از طریق تصویر برداری با وب کم صورت گیرد و فایل تصویری آن بصورت فشرده در سامانه نوید بارگزاری گردد.

❖ راهنمای جامع تصویری کاربری سامانه نوید در داخل سامانه قابل دسترس آسان است.

بخش ارزشیابی

❖ علاوه بر بارگزاری مواد آموزشی در بخش محتواها و منابع، می‌بایست بخش تکالیف و بخش آزمون‌ها نیز جهت ارزیابی مستمر دانشجویان در برنامه آموزشی فعال و حاوی محتوای گردد.

❖ ارزشیابی نهایی دانشجویان می‌بایست به صورت ترکیبی از روش‌های فوق انجام شود تا تصویر واضحی از میزان و کیفیت یادگیری دانشجو را در اختیار استاد قرار دهد. بطور کلی سهم ارزشیابی مستمر شامل تکالیف، پروژه‌ها و آزمونک‌ها (کوئیز) برای مقاطع کارشناسی و تحصیلات تکمیلی ۷۰٪ نمره کل اختصاص یابد. ۳۰٪ از سهم نمره کل به ارزشیابی نهایی پایان نیمسال اختصاص یابد

❖ به جهت افزایش کیفیت آموزشی دانشجویان در هر مرحله از ارزشیابی‌های انجام شده، می‌بایست بازخورد دقیق از نتایج، نقاط ضعف و قوت به دانشجویان ارائه شود تا بتوانند با استفاده از راهنمایی و مشاوره اساتید خود، نسبت به ارتقاء کیفیت آموزشی خود گام بردارند

❖ حجم تکلیف یا تمرین ارایه شده در جلسات مختلف درس می‌بایست متناسب محتوای برنامه آموزشی و سهم نمره در نظر گرفته شده باشد. زمان بندی مناسب برای ارایه تکلیف و پروژه‌ها توسط دانشجو اختصاص یابد.

شیوه نامه ارائه فرایندهای آموزشی در گروه آموزشی انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی

➤ رصد فعالیتهای آموزشی غیرحضوری و تالش برای ارتقای کیفی در کنار بسط کمی

➤ توانمندسازی و ارتقای دانش و مهارتهای کارکنان و کارشناسان آموزشی دانشگاهها و دانشکده ها در مورد آموزشهای از راه دور

➤ برطرف نمودن اشکالات موجود در سامانه های آموزشی موجود

➤ توسعه و تقویت زیرساختهای آموزش از راه دور

➤ فراهم آوردن زمینه هرچه بیشتر تعاملات آموزشی بی اساتید و دانشجویان و همچنین دانشجویان با یکدیگر

➤ پیش بینی مکانیسمهای تشویقی برای به کار گیری روش های خالقانه آموزشی از جانب اساتید

➤ ایجاد پلتفرم مناسب برای آموزش آنلاین و تشویق اساتید و دانشجویان برای برگزاری کلا های آنلاین

➤ انجام حمایت های فنی مناسب برای اساتید در جهت بکار گیری وسایل الکترونیک و تولید محتوای معتبر

➤ ارزیابی عملکرد آموزشی گروه و اعضای هیات علمی در ترم جاری با تمرکز بر آموزش های از راه دور

➤ امکان سنجی برای بازنگری کلان در برنامه های درسی با توجه به شرایط پیش آمده و دورنمای آینده

■ در مواردی که با صلاحدید دانشگاه امکان، ارائه دروس بصورت حضوری فراهم نمی باشد، حتی الامکان آموزش ها بصورت غیرحضوری صورت گیرد. در این رهگذر روش های مختلف بسته به نوع دروس و شرایط و امکانات موجود قابل انجام میباشد:

➤ **آموزش از راه دور:** در این روش ارسال مطالب درسی اعم از جزوه، کتاب، بسته های آموزشی و ... برای دانشجویان از هر طریق ممکن مورد نظر میباشد.

➤ **آموزش الکترونیک:** آموزشی که از ابزار الکترونیک از جمله رایانه، اینترنت، رادیو، تلویزیون و ... صورت میگیرد.

➤ **آموزش مجازی:** آموزشی که از طریق ارسال محتواهای آموزشی متنی، صوتی، تصویری و برنامه های رایانه ای صورت میگیرد.

➤ **آموزش بر خط (آنلاین):** آموزشی که از طریق اینترنت و بصورت فعال با حضور همزمان اساتید و دانشجویان صورت گرفته و دانشجو و استاد میتوانند با هم به پرسش و پاسخ و گفتگوی زنده بپردازند.

برنامه ریزی آموزشی ترم

1: در صورتیکه آموزش بصورت بر خط ارائه شود، فایل های ارائه شده در کلاس برای کلیه دانشجویان قابل دسترس باشد.

۲: تنظیم طول ترم تحصیلی آموزشی متناسب با وضعیت منطقه صلاحدید هر دانشگاه منطقه انجام شود.

3: در مواردی که الزام است کلاسهای حضوری برای رفع اشکال و تکمیل آموزش دروس مذکور برگزار گردد، برنامه ریزی الزم به عمل آید تا کلاس های مذکور بصورت فشرده برگزار گردد. امتحان دروس مذکور پس از اطمینان از ارائه آموزش کامل محتوای دروس با هماهنگی اساتید و اداره آموزش واحد مربوطه به عمل آید.

۴: مسئولیت پایش استفاده فراگیران از امکانات آموزشی غیر حضوری، حضوری و عرصه های آموزش عملی، بالینی و ... و تدوین شیوه نامه انضباطی رفتار با فراگیرانی که به صورت غیرمجاز از فعالیت در برنامه های آموزشی غیرحضوری و حضوری تعلل ورزیده اند، بر عهده معاونت آموزشی دانشگاه بوده و گروه موظف است براساس ارزیابی های به عمل آمده در زمینه حضور فراگیران در کلاسهای درس برخط، حضوری، عرصه های آموزش عملی، بالینی و ...، همچنین نتایج تکالیف و آزمون ها، در خصوص ارزیابی نهایی دانشجو، در ای زمینه تصمیم مقتضی اتخاذ نمایند.

5: امکان حذف درس و یا کل ترم با درخواست دانشجو تا حداکثر یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان ترم و با تایید شورای آموزشی دانشگاه بلامانع بوده و در این صورت ترم مذکور جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمیگردد.

ارزیابی پایان ترم

- با توجه به برگزاری درس های تئوری به صورت مجازی، شایسته است برنامه ریزی به گونه ای انجام شود که با تقسیم نمره آزمون پایان ترم، سنجش دانشجویان در طول ترم تحصیلی و از طریق آزمونهای میان دوره ای انجام شود و بر اساس مصوبه شورای آموزشی دانشگاه سهم هر کدام از آزمون های میانترم و پایان ترم در سهم نمره نهایی تعیین خواهد شد.
- برنامه ریزی درسی به گونه ای باشد که دانشجویان ملزم به فعالیت غیر حضوری بوده و با تعیین وظایف و تکالیف درسی، پیشرفت دانشجویان در درس های ارائه شده، ارزیابی گردد. در خصوص ارزیابی نهایی دانشجویان برای روش های برگزاری آزمون توسط معاونت آموزشی وزارت شیوه نامه استاندارد تهیه میشود تا اعتراضات دانشجویی به دلیل اختلاف روشهای ارزیابی به حداقل برسد.
- مواردی از قبیل روشهای ارزشیابی، نوع سوالات، زمان تخصیص برای هر سوال، امکان برگشت به سوال قبلی، تعامل با دانشجویانی که گرفتار اختلالات اینترنتی در حین آزمون میشوند..... بطور کلی تحلیل آزمونهای برگزار شده و اصلاح روشها بر اساس نتایج حاصله و بر اساس مصوبه شورای آموزشی دانشگاه صورت پذیرد. به اعضای هیات علمی توصیه میگردد در صورت امکان از شیوه های متعدد ارزیابی دانشجویان مانند مصاحبه، امتحانات شفاهی حضوری و غیر حضوری، امتحانات تشریحی و آزمونهای متعدد در کنار امتحانات رایج پایان ترم استفاده نمایند. در صورت فراهم بودن امکان برگزاری امتحانات به صورت حضوری تلاش شود فاصله بین کلاسهای درس و امتحانات به حداقل برسد تا دانشجویان بتوانند با سرعت امتحانات خود را به انجام برسانند و محیط دانشگاه را ترک نمایند. در این صورت به دلیل فشردگی امتحانات و در صورت صلاحدید شورای آموزشی دانشگاه، تلاش گردد درجه دشواری امتحانات متناسب با شرایط تنظیم و در صورت نیاز، بخشی از نمرات در قالب گزارشات و امتحانات تشریحی دیده شود به طوری که دانشجویان پس از ترک محیط دانشگاه بتوانند تکلیف مربوطه را انجام و پاسخ های خود را از طریق فضای مجازی به مدرس مربوطه ارسال نمایند.
- در برگزاری امتحانات غیر حضوری حداکثر تدابیر الزم اندیشیده شود که کیفیت ارزشیابی حفظ گردد، به عبارتی امتحان غیر حضوری نباید به شکلی سهل طراحی شود که دانشجویان دغدغه الزم برای مطالعه موثر جهت آمادگی امتحان را از دست بدهند. همچنین در صورتی که شرایط و امکانات دانشگاه اجازه اجازه می دهد تدابیر الزم اندیشیده شود تا شناسایی هویت دانشجو در هنگام انجام آزمون غیر حضوری محرز گردد و زمینه بروز تخلفات امتحانی به حداقل برسد. بر این اساس جهش قابل ملاحظه نمرات دانشجویان در ترم جاری در مقایسه با سوابق گذشته می تواند علامتی از آسیب در شیوه برگزاری آزمون الکترونیک باشد. لذا با توجه به تجربیات ذی قیمتی که در ترم جاری به دلیل شرایط کرونا در حوزه آموزش مجازی کسب شده است، توصیه میگردد آزمون های مجازی صرفا در قالب سوالات بسته به عنوان تنها گزینه ارزشیابی پایان ترم طراحی نشود. بدیهی است در هر حال استاد درس حق دارد در صورت تردید جدی به نتایج آزمون یک یا چند از دانشجویان، قبل از نهایی کردن نمره دانشجو نسبت به ارزیابی های تکمیلی اقدام نماید. همچنین تخلفات محرز شده دانشجویان در استفاده نابجا از آموزش و ارزشیابی مجازی باید به صورت مستند به کمیته انضباطی دانشگاه معرفی گردد تا با برخورد قانونی با هر نوع تخلف، زمینه و انگیزه رفتارهای غیر متعارف به حداقل برسد. در این زمینه الزم است اطلاع رسانی مناسب از سوی معاونت فرهنگی- دانشجویی و معاونت آموزشی صورت گیرد.

هیات علمی: ضمن تاکید بر حضور فعال اعضای هیات علمی در دانشگاهها، برای تهیه محتواهای آموزشی و ارائه آموزشهای حضوری، غیر حضوری، پاسخگویی به سوالات دانشجویان و راهنمایی پایان نامه های دانشجویی، تهیه طرح درسها، ارسال به موقع آنها و در طول ترم تحصیلی و ارزیابی دانشجو در پایان ترم، الزم است برنامه ریزی برای آموزش اعضای هیات علمی جهت آشنایی با نحوه تهیه و ساخت محتوا، شیوه هاس مختلف ارائه آموزشهای غیر حضوری و نیز نحوه ارزیابی فراگیران در طول ترم، در اولویت گروه قرارگیرد. همکاران ارجمند توجه نمایند که آرایش تمامی برنامه های درسی منطبق با

آخرین برنامه آموزشی مصوب باشد. همچنین طرح درسی و طرح دوره برای تمامی برنامه های گروه انگل شناسی پزشکی تدوین و در سایت دانشکده بارگذاری شود. طرح های درسی تدوین شده توسط اساتید مربوطه توسط معاون آموزشی گروه بررسی و باید به تایید مدیر گروه رسانده شود.